

Asia: VN/16546/2022

Itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavien toimenpiteiden selvittäminen

Näkemykset itäisen Suomen elinvoimasta

1. Mitkä ovat merkittävimmät muutokset toimintaympäristössäsi sodan alkamisen jälkeen? (mikäli mahdollista perustele esim. tilastotiedoin ja tutkimusten valossa)

1. Energiatalous/tuotanto joutui valtamaan muutokseen ja on johtanut raaka-aineiden kustannusten merkittävään kasvuun. Samalla energiantuotannon raaka-aineiden saatavuus heikkeni pakotteiden myötä. Tämä tulee näkymään kohonneita energian hintoina laajalti koko elinkeinokentässä.
2. Huoltovarmuus korostuu useilla sektoreilla. Maatalouden huoltovarmuutta tulisi vahvistaa, samoin turvata energian saatavuus kaikissa olosuhteissa ja huolehtia riittävästä liikenneyhteyksistä Itä-Suomessa.
3. Logistiikan ja liikenteen osalta rajan ylittävä liikenne on vähentynyt merkittävästi. Lisäksi kohonneet polttoainekustannukset rasittavat merkittävästi logistiikka-alaa. Julkinen liikenne on itäisessä Suomessa vähäistä ja etäisyydet ovat pitkiä. Useat työssäkäyvät joutuvat käyttämään omaa autoa liikkumiseen. Polttoaineiden hinnan nousu vaikuttaa jo alueen työssäkäyntiin negatiivisesti.
4. Turvallisuus korostuu ja Itä-Suomi ei välttämättä ole enää yhtä houkutteleva investoin-tien tai ulkoimaisen matkailun suhteen. Turvallisuutta tulisi kasvattaa Itä-Suomessa useilla toimenpiteillä, myös Poliisien resursseja tulisi lisätä.
5. Työvoiman saatavuudessa on ollut haasteita eri toimialoilla ja tilanne on hankaloittanut ulkomaisen työvoiman saatavuutta alueelle. Ulkomaiselle työvoimalle tulisi luoda nopeampi polku työllistymiseen.

6. Elinkeinoelämän investointeihin on tullut selvää varovaisuutta ja useilla toimialoilla on haasteita osien/tarvikkeiden ja tavaroiden saatavuudessa. Lisäksi hinnat ovat useilla toimialoilla lähteneet merkittäväan kasvuun. Maataloudessa kustannusten kasvu ajaa tiloja edelleen ahtaammalle. Kustannusten jatkuvaa nousua on haasteellista nostaa loppuhintaan.

2. Mistä löytyvät itäisen Suomen uudet elinvoiman lähteet?

1. Saavutettavuuden kehittäminen Itä-Suomessa. Erityistä huomiota tulisi nyt kiinnittää poikittaisyhteyksien kehittämiseen Väylän investointiohjelmaan kuuluvien hankkeiden lisäksi.

Raideyhteyksiä tulisi kehittää ja nopeuttaa seuraavasti:

1. Kouvola-Kuopio sekä Jyväskylä-Pieksämäki ratojen palvelutason parantaminen ja vuorotarjonnan lisääminen
2. Puutavaralastauksen raideliikenteen tavoitetason terminaalipaikka Pieksämäelle
3. Pieksämäki-Varkaus-Joensuu raideliikenteen parantaminen ja sähköistäminen
4. Pieksämäki-Savonlinna Laitaatsalmen rautatiesillan toteuttaminen huolto-varmuuden lisäämiseksi

Maantieyhteyksiä tulisi kehittää, erityisesti Valtatiellä 23 Pieksämäen kohdalla:

Pieksämäen kohdalla VT 23:lla joutuu kääntymään yhteensä neljästä eri risteyksestä. Tavoitteet liikenneturvallisuuden parantamisesta, liikenteen sujuvuudesta sekä taajaman asuinviihtyvyyden lisäämisestä ovat jääneet siten toteutumatta. VT23 perusparantaminen Pieksämäen kohdalla tulisi käynnistää kokonaisuutena, koska hanke on tärkeä valtakunnallisen poikittaisliikenteen vuoksi.

Korjausvelka ja alempi tieverkko:

Pieksämäen alueella useampi päällystetty alemman tieverkon tie on päässyt erittäin huonoon kuntoon. Seuraavat tiet vaatisivat välittömästi perus-parannustoimenpiteitä:

Tie 15287 Pieksämäki-Partaharju

Tie 453 Jäppilä-Tihusniemi

2. Vihreä siirtymä ja energiatalous tarjoavat alueelle mahdollisuuksia:

A. Tuuli- ja aurinkoenergian jatkokehittäminen mahdollistavat Pieksämäelle elinvoiman ja investointien lisäämistä. Tulisi kuitenkin huolehtia, että uusille energiainvestoinneille olisi ajoissa mahdollisuudet liittyä valtakunnan (Fingrid) sähköverkkoon. Tämä edellyttäisi uuden sähköaseman rakentamisen Pieksämäelle.

B. Vedyn tuotannon kasvattaminen Itä-Suomeen. Tulisi myös huomioida, että Itä-Suomessa olisi vedyntuotantoa ja käyttökohteita, eikä toiminta vain keskittyisi rannikkokaupunkeihin. Tämän edistämiseen tulisi Itä-Suomelle tarjota oma tuki-mekanisti vauhdittamaan vihreitä investointeja, erityisesti vedyn osalta.

3. Alueen elinvoiman alkulähteinä ovat myös raaka-aineet ja tuotanto. Ruoka, metsä, vesi ja matkailu ovat Itä-Suomelle tärkeitä joiden ympärille rakentuvat vahvasti alueen taloudet. Näiden alojen vahvistaminen ja niiden toimintaedellytysten vahvistaminen vievät alueen elinkeinoelämää eteenpäin.

3. Esittele kolme vaikuttavinta ratkaisua perusteluineen itäisen Suomen elinvoiman lisäämiseksi

1. Huoltovarmuuden kasvattaminen liikenteessä ja infrassa, logistisen kilpailukyvyyn turvaaminen. Parannettava Itäisen Suomen poikittaisyhteyksiä huoltovarmuuden ja muuttuneen logistiikan näkökulmasta. Logistiikkaketjut hakevat nyt muotoaan ja tärkeää olisi parantaa ja sujuvoittaa yhteysvälejä Pieksämäeltä Joensuunhan ja Savonlinnaan. Huomioitava myös sähköverkkoyhteydet.

2. Vihreä siirtymä ja puhtaat energiatuotannot sekä näiden investointien vauhdittaminen tukipaketin avulla. Energiaomavaraisuutta ja huoltovarmuutta tulisi lisätä. Tarvitsemme nopeasti ja lisää uusia puhtaan energian investointeja alueelle. Tätä tukemaan olisi hyvä luoda Itä-Suomelle oma tukipakettikokonaisuus. Lisäksi tarvitsemme kantaverkkoyhtiön nopeuttamaan sähköverkkoon tapahtuvia investointeja, jotta siellä on riittävästi liityntä-kapasiteettiä.

3. Osaavaa työvoimaa koulutuksella. Koulutus on yksi avain alueen osaavan työvoiman tarpeeseen vastaamisessa ja elinvoiman lisäämisessä. Tärkeää olisi huolehtia, että jokaisella Itä-Suomen seutukaupungilla olisi jatkossa toiseen asteen ja korkeakouluasteen koulutusta riittävän laajalla pohjalla saatavilla.

Andersin Kai

Pieksämäen kaupunki